

BETŰSZAVAK, RÖVIDÍTÉSEK

A kémiai faanyagvédelem anyagai, a védőszerek alkalmazásának szabályozása az unióban és Magyarországon. A védőszerek biztonságtechnikája. 6. előadáshoz.

ADR Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road = Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás. A veszélyes áruk nemzetközi szállításáról szóló első egyezmény 1890-ben jött létre. Az ADR egyezményt az európai országok kötötték 1957-ben Genfben, amelyhez Magyarország 1979-ben csatlakozott. Az ADR a veszélyes árukat nemzetközileg egységes áruosztályokba sorolja, és a veszélyesség mértékétől függően más-más szabályokat ír elő. Rögzíti az áru csomagolásának módját, Meghatározza, hogy egy szállítójárművel mekkora rakomány szállítható. Pontos előírásokat tesz a csomagok - és az azokat szállító járművek - azonosítását segítő veszélyességi bárcák használatára. Meghatározza az útvonal kijelölésének irányadó elveit, a jármű vezetőjének feladatát az áru átvételekor, leadásakor és baleseti szituációkban egyaránt.

BM-GKM-KvVM

Belügyminisztérium - Gazdasági és Közlekedési Minisztérium –
Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium.

CAS Chemical Abstracts Service, a vegyi anyagok azonosítására szolgáló regisztrációs szám. Az American Chemical Society által üzemeltetett intézmény, székhelye Columbus, Ohio, USA.

CEN Comité Européen de Normalisation, Európai Szabványügyi Bizottság.

CEN/TC CEN/ Technical Committee, CEN Technikai Bizottság

DDT Diklór-difenil-triklóretán. Nagy hatású rovarölőszert, de a melegvérűek szervezetében felhalmozódva súlyos károkat okoz.

DIN Deutsches Institut für Normung. Német Szabványosítási Intézet
A rövidítés a német nemzeti szabvány megjelölésére szolgál.

EC szám, vagy EK szám, vagy EINECS szám:

European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
1981. szept. 18-tól az Európai Közösség piacán jelen lévő

valamennyi anyagot tartalmazó Létező Kereskedelmi Vegyi Anyagok Európai Jegyzéke. Az EINECS-ben szereplő valamennyi anyag rendelkezik azonosító kóddal (röviden EC, vagy EK számmal).

EK Európai Közösség
(2009. november 30-ig EK, majd 2009. december 1-től EU, azaz Európai Unió)

EN Euro Norm, European Standard, euro szabvány Európai Szabvány

Az Európai Szabványügyi Bizottság (CEN), által koordinált szabványosítási rendszer. Célja az európai kereskedelmi akadályok felszámolása az európai ipar és a fogyasztók érdekében. A szervezetnek tagja 31 van. A közös szabvány érdekében az összes tagországban minden korábban érvényben volt, de az EN szabvánnyal ellentétes nemzeti szabványt visszavonnak, így elérhetik, hogy a termékek sokkal szélesebb piacokra is eljussanak és alacsonyabb fejlesztési és tesztelési költségek jelentkezzenek.

ENSZ Az Egyesült Nemzetek Szervezete, röviden ENSZ (angol rövidítése UN(O) nemzetközi szervezet, amely az államok közti együttműködést hivatott elősegíteni a nemzetközi jog és biztonság, a gazdasági fejlődés, a szociális ügyek és az emberi jogok terén, valamint a világbéke elérésében. A második világháború után, 1945-ben a Népszövetség utódjaként azzal a céllal alapították, hogy megelőzzék a háborúkat és lehetőséget adjanak az országoknak problémáik megtárgyalására. A tagországok száma jelenleg 192, beleértve csaknem az összes elismert független államot. A nemzetközi területnek számító New York-i székházából az ENSZ különleges ügynökségei anyagi és közigazgatási ügyekről döntenek.

ENV Európai előszabvány

ETA European Technical Approval, Európai Műszaki Engedély.

Az Európai Unió tagállamai által létrehozott, a jóváhagyó szervezeteket összefogó, az építési termék irányelv rendelkezései szerint a Műszaki Engedélyezés Európai Szervezete (European Organisation for Technical Approvals, EOTA) adja ki.

ETAG Útmutatók, amelyeket a Műszaki Engedélyezés Európai Szervezete (European Organisation for Technical Approvals, EOTA) Munkacsoport állított össze. Az építésben használt készletek (alkatrészek, szerkezetek) teljesítőképességi követelményeit, teljesítőképesség vizsgálatára használt igazolási módszereit, a rendeltetésszerű felhasználás során tanúsított teljesítőképességének

értékelési módszereit és a készletek feltételezett tervezési és építményekbe történő beszerelési feltételeit állapítják meg. Azokkal az épületként értékesített ipari úton készített készletekkel foglalkoznak, amelyek sorozatgyártásra szánt előre tervezett és előre-gyártott alkotóelemekből állnak. Ezek az ilyen készlet tartalmával kapcsolatos minimális követelményeket határozzák meg.

ESzCsM-FVM-KvVM

Egészségügyi Szociális és Családügyi Minisztérium –
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium –
Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium

ETTSZ A magyarországi Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat.

ÉME Építőipari Műszaki Engedély. A dokumentummal az építési célú termék adott célra való megfelelőségét igazolják. „Az építési termékek műszaki követelményeinek, megfelelőség igazolásának, valamint forgalomba hozatalának és felhasználásának részletes szabályairól” szóló 3/2003. (I. 25.) BM-GKM-KvVM együttes rendelet alapján készült vizsgálatokon alapuló engedélyt az ÉMI adja ki.

ÉMI Építési Minőségellenőrző és Innovációs Kht. Építési termékszerkezetek vizsgálatára, minősítésére szakosodott magyar intézet.

ÉVM Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium

FM Földművelésügyi Minisztérium

GHS Tágabb értelemben a GHS, vagyis a Vegyi Anyagok Osztályozásának és Címkezésének Globálisan Harmonizált Rendszere az ENSZ új besorolási rendszere. Szűkebb értelemben az anyagok és keverékek (korábban: készítmények) osztályozását, címkézését és csomagolását szabályozó rendelet, az 1272/2008/EK számú rendelet, amelyet az Európai Parlament és a Tanács 2008. december 16-án fogadott el. Az Európai Közösség minden tagállamára érvényes szabályozás 2009. január 20-án lépett hatályba és egy átmeneti időszakot követően a jelenleg érvényben lévő osztályozási, címkézési és csomagolási irányelvek (67/548/EGK és 1999/45/EK) helyébe lép. A célja, a veszélyes anyagok azonosítása, a felhasználók informálása a veszélyekről a biztonsági adatlapon és a címkén feltüntetett standardizált szimbólumok és mondatok segítségével.

HCH Hexaklor-ciklohexán. Klórozott szénhidrogén. Radikális rovarölőszer, betiltásig faanyagvédő szerek hatóanyagaként használták. Az emberi szervezetből nem ürül ki, és súlyos károkat okoz.

ICS International Classification for Standards, Szabványok Nemzetközi Osztályozása.

MÉM Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium
MSZ Magyar szabvány

MSZT Magyar Szabványügyi Testület

MSZT/MB az MSZT/Működési Területéhez tartozó Bizottság

MT Minisztertanács

OKBI Országos Kémiai Biztonsági Intézet

OTÉK Országos Településrendezési és Építési Követelmények

OTH Országos Tisztifőorvosi Hivatal

ÖTM Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium

„Ü” Überwacht Azon építőipari termékek jelölésére szolgál, amelyek a német Építési Szabályzatban közzétett műszaki előírásoknak megfelelnek, vagy amelyek alkalmazása általános építésfelügyeleti engedélyhez, általános építésfelügyeleti vizsgálati tanúsítványhoz, vagy eseti engedélyhez kötött. Az ilyen termékeket „Ü” jellel látták el.

„R” „Risk” a veszélyes anyagok veszélyeire/kockázataira utaló mondat.

RAL Német Minőségbiztosító és -tanúsító Intézet.

REACH Registration, Evaluation, Authorisation and restriction of Chemicals.

A REACH rendszert az Európai Vegyi anyag-ügynökség (ECHA) kezeli. A Helsinkiben székelő ügynökség fogja össze a vegyi anyagok regisztrálására, értékelésére, engedélyezésére és korlátozására irányuló folyamatokat annak érdekében, hogy ezek egységesen menjenek végbe az Európai Unió egész területén. A REACH által jelzett folyamatok célja, hogy kiegészítő információkkal szolgáljanak a vegyi anyagokról, biztosítsák azok biztonságos használatát és egyúttal az európai vegyipar versenyképességét. Döntéseinek meghozatala során az ügynökség a rendelkezésére álló legmegbízhatóbb tudományos és technikai adatokat és társadalmi-gazdasági információkat veszi figyelembe. Az ECHA vegyi anyagokkal kapcsolatos tájékoztatást, illetve technikai és tudományos tanácsadást is biztosít. A lehetséges vizsgálati

lehetőségek felmérése és jóváhagyása révén az ügynökség minimálisra kívánja csökkenteni az állatkísérletek számát.

- RMS** Ebben az oszlopban szerepel a referens tagállam, amelyiknek feladata a kérdéses hatóanyaggal kapcsolatos vizsgálatok elvégzése
- „S”** „Safety” a veszélyes anyagok biztonságos használatára vonatkozó mondat.

BME Szilárdságtani és Tartószerkezeti Tanszék
Tartószerkezet-rekonstrukciós Szakmérnöki Képzés